

CHRONOLOGISCH OVERZICHT *)

1940

- 10- 5 Inval der Duitsers.
 1- 7 *Oprichting Politiek Convent der politieke partijen.*
 14- 7 Oprichting Opbouwdienst.
 15- 7 Woudenberg benoemd tot commissaris van het NVV.
 19- 7 Oprichting Centrale Inlichtingen Dienst te Londen.
 20- 7 SDAP en CPN onder beheer Rost van Tonningen.
 24- 7 *Oprichting Nederlandse Unie.*
 28- 7 Eerste uitzending van Radio-Oranje.
 10- 8 *Massale vergadering van de AR-CH in de Apollohal te Amsterdam.*
 28- 8 *Eerste agent in Nederland gedropt.*
 11- 9 Nederlandse SS opgericht.
 30- 9 Verbod van benoeming of bevordering van Joden in overheidsdienst.
 5-10 Oprichting van het Rijksarbeidsbureau.
 10-10 Als represaille-maatregel voor de behandeling van Duitsers in N.O.I., worden 130 Nederlanders in Buchenwald geïnterneerd.
 17-10 Invoering van het persoonsbewijs.
 22-10 Joodse ondernemingen moeten zich melden. Oprichting WHN.
 24-10 *Protest-brief van alle kerken aan Seyss-Inquart i.v.m. jodenmaatregelen.*
 22-11 Joodse ambtenaren en professoren ontslagen.
 27-11 *2 x 24 uur staking van studenten der hogeschool te Delft en der universiteit te Leiden.*
 19-12 Eerste 2 Nederlanders, voor het plegen van sabotage, ter dood veroordeeld.

1941

- 26- 1 *Episcopaal schrijven: lidmaatschap van de NSB is ongeoorloofd.*
 1- 2 Mussert legt eed van trouw aan Hitler af. Begin van de razzia's in de Amsterdamse jodenwijk.
 17- 2 Aanmeldingsplicht voor beroepsofficieren. *Metaalstaking in Amsterdam.*
 24- 2 Begin van het proces tegen de „Geuzen”.
 25/26- 2 *Februari-staking.*
 28- 2 Invoering van de dienstverplichting voor arbeid in Nederland.
 3- 3 De Nederlandse Arbeidsdienst betreft het eerste kamp.
 13- 3 Opheffing van de omroepverenigingen.
 14- 3 18 doodvonnissen voltrokken (15 uit het „Geuzen”-proces en 3 „ophitsers” van de stakingen in Noord Holland).
 1- 5 Inwerkingtreden van 37 GAB's.
 23- 5 Ontbinding van de Opbouwdienst; invoering van de vrijwillige Arbeidsdienst.
 18- 6 Inleveringsplicht van koper, nikkel, tin en loodverbindingen.
 22- 6 Inval der Duitsers in Rusland.
 1- 7 Dr. H. Colijn met 90 leidende figuren uit de AR-partij geïnterneerd.
 3- 7 Joodse pb's worden met een J gemerkt.
 5- 7 Ontbinding van de politieke partijen.
 11- 7 Massa-arrestaties van Joden in Amsterdam.
 28- 7 Oprichting van de Nederlandse Volksdienst.
 28- 8 CNV en KAB opgenomen in het genazificeerde NVV.
 18-10 Invoering van de verordening dat op het plegen van sabotage de doodstraf zal worden toegepast.
 22-10 Oprichting van de Landstand.
 25-11 Oprichting van de Cultuurkamer.
 7-12 Bombardement van Pearl Harbour.
 8-12 Oorlogsverklaring van Japan aan de USA en Engeland. De Nederlandse regering verklaart Japan de oorlog.

- 10-12 De Nederlandse Unie wordt verboden.
 14-12 De NAD wordt verplicht gesteld voor adspirantstudenten. Hitler verklaart dat Nederland in het nieuwe Europa is toegelaten. NSB enige partij. Mussert sluit een verbond met Hitler op leven en dood.
 17-12 *Protest der Geref. kerken tegen de verplichte Arbeidsdienst.*

1942

- 18- 1 *Mislukte Engelandvaart en arrestatie Wiardi Beckman.*
 9- 3 Capitulatie van het Nederlands-Indisch leger op Java.
 14- 3 Aanstelling en tewerkstelling arbeiders slechts met toestemming der GAB's.
 21- 3 Benoeming Sauckel tot algemeen gevolmachtigde voor de arbeidsinzet.
 22- 3 Dienstverplichting voor arbeid in Duitsland. Aanvang Englandspiel.
 1- 4 Invoering van de Arbeidsdienstplicht. (NAD).
 14- 4 1ste Sauckelactie. (Uitkaming bedrijven).
 29- 4 Invoering van de jodenster.
 4- 5 72 doodvonnissen (OD-proces) voltrokken.
 6- 5 Deel van de NAD naar het Oostfront.
 11- 5 24 doodvonnissen (LOF-proces) voltrokken.
 15- 5 Beroepsofficieren weggevoerd.
 13- 6 Eerste deportatie van Joden.
 13- 7 Honderden vooraanstaande Nederlanders als gijzelaars naar Haaren. *Frits de Zwerper duikt onder.*
 16- 7 Alle joden tussen 15 en 40 jaar in Amsterdam opgepakt.
 20- 7 *Protest der kerken tegen de jodendeportaties.*
 15- 8 Fusillade van de eerste 5 gijzelaars.
 19- 8 Landingsproef der geallieerden bij Dieppe.
 9- 9 2de uitkaming der bedrijven. (Holland-Aktion).
 15- 9 Bureau Inlichtingen opgericht te Londen.
 14-10 *Iste DK kraak, Joure. (Dobbe c.s.).*
 20-10 *Protest der kerken tegen de verplichte arbeidsinzet.*
 25-10 Montgomery begint offensief bij El-Alamein.
 8-11 Amerikanen en Engelsen landen in Casablanca, Oran en Algiers.
 22-11 Russen beginnen offensief bij Stalingrad.
 25-11 *Oprichtingsvergadering van de LO-Driebergen.*
 26-11 *Oprichtingsvergadering van de LO-Zeist.*
 26-12 *Oprichtingsvergadering van de LO-Groningen.*

1943

- 1 *Eerste Beursvergadering in Zwolle.*
 8- 1 *Oprichtingsvergadering van de LO-Friesland.*
 26- 1 3de uitkaming der bedrijven. (Stahl- und Eisenaktion).
 21- 2 *In alle kerken wordt een aan Seyss-Inquart gezonden brief voorgelezen, waarin geprotesteerd wordt tegen de rechteloosheid, vervolging van medeburgers, het opdringen van een onchristelijke levens- en wereldbeschouwing enz.*
 27- 2 *Grote Beursvergadering in Meppel.*
 12- 3 Instelling van de Landwacht.
 13- 3 Studenten moeten loyaliteitsverklaring tekenen.
 4 Oprollen Nationaal Comité (uitgebreid Politiek Convent) door verraad v. d. Waals.
 4- 4 *Eerste ontmoeting LO en groep Hugo.*
 20- 4 *Brandstichting in het DK te Staphorst door de latere KP-Meppel.*
 29- 4 Bekendmaking betreffende de terugvoering in krijgsgevangenschap.
 30- 4 *Begin van de Meistaking.*
 4- 5 Studenten die de loyaliteitsverklaring niet getekend hebben, moeten zich melden.

*) Cursief zijn gezet de acties in Nederland tegen de Duitsers en de NSB.

- 6- 5 *Spoorwegsabotage Rijssen-Wierden door de KP-Henk Visser (Heerdink) i.v.m. de terugvoering in krijgsgewangenschap.*
- 7- 5 Oproeping mannen van 18-35 jaar voor de arbeidsinzet.
- 10- 5 Begin van de jaarklassen-actie voor de arbeidsinzet.
- 12- 5 *Herderlijke brief van het Episcopaat tegen de arbeiders-deportatie.*
- 13- 5 Radiotoestellen moeten worden ingeleverd. *Aanvang tocht Frits de Zwerper te Goes voor aansluiting Zeeuwse groepen bij LO.* Duitsers en Italianen verlaten Noord-Afrika.
- 16- 5 *Afkondiging in de Protestantse kerken tegen de arbeiders-deportatie.*
- 4- 6 *Te Langweer eerste DK-kraak, waarvan de buit aan de LO afgedragen wordt.*
- 26- 6 *Oprichting illegale CDK.*
- 10- 7 Landing der geallieerden op Sicilië.
- 2- 8 Eerste arrestaties in een KP (Meppel).
- 4- 8 Verblijfsverbod voor de provincies Groningen, Friesland, Drente, Overijssel en Gelderland.
- 7- 8 *Beursvergadering te 's-Hertogenbosch. Samenwerking LO en duikorganisatie in het Zuiden (Ambrosius) komt tot stand.*
- 14- 8 *Beursvergadering te Amersfoort. Besluit oprichting LKP.*
- 9 *Oprichting van het Vaderlands Comité.*
- 8- 9 Capitulatie van Italië.
- 29- 9 Eerste Silbertanne-moorden (Boldewijn, Dijkstra en Roelfsema) te Meppel.
- 19- 9 Overval SD op de provinciale Beursvergadering te Hoorn.
- 14-11 *Eerste grote wapenkraak ('s-Hertogenbosch).*
- 22-11 *Topvergadering in Laren; oprichting van de PBS.* Arrestatie van de KP-Sexbierum door het verraad van Frans Michon.
- 12 Invoering van het Zurückstellungs-Verfahren (Z-kaarten).
- 13-12 Besluit tot invoering TD genomen.
- 18-12 Invoering van de germaanse groet in de NAD.
- 1944**
- 1 *Oprichting van de Kern.*
- 25- 1 *Kraak van het gemeentehuis te Tilburg. Buit 105.000 contrôle-zegels.*
- 22- 2 Bij decreet wordt bepaald dat op daders van overvallen op DK's en BR's de doodstraf zal worden toegepast.
- 1- 3 Einde Englandspiel.
- 15- 3 Bureau Bijzondere Opdrachten opgericht te Londen.
- 30- 3 *Opname van de FC (Nijmegen) in de LO.*
- 11- 4 Bombardement van het CBR (Kleykamp). *Frank ontvouwt BVG-plan tegenover Top-LKP.*
- 15- 4 Generaal pardon voor onderduikers (rede Max Blokzijl).
- 17- 4 *Topvergadering te Maastricht; bespreking tocht Pater Bleijs naar Engeland.*
- 18- 4 *Vertrek van Paier Bleijs.*
- 20- 4 KP-Aalten opgerold door verraad Willy Markus. Arrestatie Henk Dienske. *Begin overleg LO en CID.*
- 24- 4 *Tocht van Van Hewen Goedhart naar Engeland.*
- 26- 4 *Mislukte tocht van Prof. Ruigers naar Engeland.*
- 1- 5 Frits de Zwerper te Ruurlo gearresteerd.
- 3- 5 *Plan F opgesteld.*
- 11- 5 *Koepelkraak te Arnhem; Frits de Zwerper bevrijd.*
- 15- 5 Arrestatie Bertus (Valstar).
- 17- 5 *Kraak drukkerij Hoitsema te Groningen. Buit 133.450 bonkaarten.*
- 6- 6 Invasie in Normandië. Telegram van HM de Koningin betreffende coördinatie verzet.
- 11- 6 *KP-overval op het HvB te Arnhem.*
- 12- 6 TD met nieuw inlegvel in gebruik.
- 13- 6 SD inval op het hoofdkantoor van de PBS.
- 21- 6 Arrestatie gewestelijke vergadering LO-Limburg te Weert.
- 3- 7 *Eerste bijeenkomst van landelijke verzetsorganisaties. Vorming GAC.*
- 8- 7 *Eerste LO-Mededelingen.*
- 14/15- 7 *Mislukte overval der KP op HvB Weteringschans.*
- 20- 7 Mislukte aanslag op Hitler.
- 24- 7 *Instelling Centraal Bureau der LO.*
- 27- 7 Vele arrestaties in Groningen. (Verraad Gé Bleeker).
- 8- 8 Verraad van de CB koerierster Edith. Vele arrestaties in het gehele land.
- 11- 8 Aankomst van Pater Bleijs in Londen.
- 15- 8 Geallieerde landing in Zuid-Frankrijk.
- 16- 8 Aanwijzing Vertrouwensmannen.
- 19- 8 Arrestatie van Tante Riek (Mevr. Kuipers-Rietberg).
- 25- 8 *Laatste Topvergadering van de LKP te Amersfoort. Frank wordt LSC.*
- 28- 8 *Eerste wapendropping voor LKP.*
- 3- 9 *Begin van de spoorwegsabotage op grote schaal.*
- 5- 9 *Dolle Dinsdag. Oprichting BS.* Arrestatie en executie Hans Dobbe.
- 15- 9 Maastricht bevrijd. *Laatste volledige LO-Topvergadering te Amsterdam. Razzia te Zwolle.*
- 17- 9 Geallieerd luchtleger bij Eindhoven, Nijmegen en Arnhem geland.
- 18- 9 *Spoorwegstaking.*
- 22- 9 *Oprichting Stoottroepen.*
- 23- 9 Hoofdkwartier KP-Overijssel te Zenderen opgerold.
- 28- 9 HM de Koningin verzoekt GAC een deputatie van 5 man naar Engeland te zenden. Rest van het geallieerde luchtlingsleger bij Arnhem, terug over de Rijn.
- 1-10 Duitse terreur te Putten.
- 3-10 Bombardement van Westkapelse-zeedijk.
- 9-10 *Oprichting Landelijk Herstel.*
- 13-10 *Oprichting Stichting 1940-1944.*
- 24-10 *Overval door KP op politiebureau Haagse Veer te Rotterdam.*
- 3-11 *Oprichting NVH. (Toen nog Nationaal Herstel Comité genoemd).*
- 4-11 *Eerste twee Biesbosch-crossings uit Sliedrecht en Werkendam.*
- 5-11 *75 Duitse krijgsgewangenen door LO-KP groep-Biesbosch, te Drimmelen aan de geallieerden overgedragen.*
- 10-11 Razzia te Rotterdam.
- 15-11 *Overval op de Nederlandse Bank te Almelo (f 46.000.000).*
- 28-11 Arrestatie Frank (Van Bijnen).
- 8-12 *Overval op HvB te Leeuwarden.*
- 14-12 Bekendmaking zgn. Liese-actie. (Totale arbeidsinzet).
- 1945**
- 12- SD overval op vergadering Stichting 1940-1945.
- 16- *Tot zinken brengen van het s.s. Westerdam en de bok Titan in de haven van Rotterdam.*
- 26- 1 Arrestatie Hugo.
- 27- 1 Overval op vergadering LWC.
- 2 *Vertrek Jan RK en Dirk naar het Zuiden.*
- 7- 3 *Dropping van Peter-Zuid te Benthuizen.*
- 8- 3 117 mannen bij Woeste Hoeve gefusilleerd. (Rauter aanslag 6 Maart.)
- 29- 4 Eerste voedseldropping.
- 5- 5 Capitulatie van het Duitse leger.